

Column André Nijhof

DE NIEUWE SCHIJF VAN VIJF

We kennen het vast nog wel: de Schijf van Vijf. Een praktische vertaling van al die ingewikkelde richtlijnen om gezond te eten. Als je elke dag de aanbevolen hoeveelheden van de delen van de Schijf van Vijf eet, krijg je alle voedingsstoffen binnen die je nodig hebt. Bovendien voorkom je welvaartsziekten die een gevolg kunnen zijn van te veel of verkeerd eten. De balans zorgt voor een goede basis voor een gezond lichaam. Volgens mij wordt het hoog tijd om iets vergelijkbaars te doen op duurzaamheidsgebied. Nu tuimelen de ingewikkelde richtlijnen over ons heen. Van Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) tot Science Based Target Initiative (SBTi). En van Life Cycle Analyses (LCA) tot Sustainability Hotspot Analyses (SHA). Relevant, maar hoe zien we door de bomen weer het bos? Dan helpt overzicht. En in de kern gaan al deze richtlijnen over gezond leven met elkaar. Laten we daar nu eens een nieuwe schijf van vijf op richten. Een praktische vertaling van al die ingewikkelde richtlijnen om gezond te leven. Als je elke dag leeft met de aanbevolen hoeveelheden van alle delen van de nieuwe schijf van vijf, dan krijg je alle ingrediënten die je nodig hebt voor een goed leven. Bovendien voorkom je – voor jezelf en voor anderen – duurzaamheidsproblemen die een gevolg kunnen zijn van te veel of verkeerd leven. De balans zorgt voor een goede basis voor een gezond leven. Hoe ziet die schijf van vijf eruit? We moeten anders gaan eten. Dit keer niet gericht op een gezond lichaam, maar op voedselproductie met minder CO₂-uitstoot en

waarbij iedereen in de keten een leefbaar loon kan verdienen. We moeten anders energie gaan opwekken, en dat in een samenleving die nog volop leunt op fossiele brandstoffen. Anders reizen is nodig, want geregeld alleen in een gezinsauto op diesel of benzine op pad, past niet meer. Ook anders wonen is cruciaal, want een belangrijk deel van het grondstoffen- en energieverbruik is daaraan gekoppeld. En tot slot is anders produceren nodig, gebaseerd op circulaire ketens en gericht op producten die echt waarde hebben. Met deze nieuwe schijf van vijf hebben we de kern te pakken van waar het bij de grote duurzaamheidstransities over gaat. Echter, met de omslag van een schijf voor gezond eten naar een nieuwe schijf voor gezond leven, komt er ook een ongemakkelijke waarheid op tafel te liggen. De transities op het gebied van duurzaamheid raken aan vrijwel alle aspecten van ons leven. Van eten tot consumeren en van reizen tot wonen. Niet gemakkelijk, maar als we eerlijk zijn wel de opgave waar we voor staan. Dus de volgende keer dat een overleg vastloopt in details over een nieuwe richtlijn, zou mijn advies zijn om aan te geven dat we bezig zijn om te leren leven volgens de nieuwe schijf van vijf. Als we dat doen, weten we dat we weer op een vol te houden pad richting de toekomst kunnen komen. Waarin ook onze kinderen en kleinkinderen nog kunnen genieten van een gezond leven. «

André Nijhof is professor Sustainable Business en Stewardship aan Nyenrode Business Universiteit.